[2021] 8 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 345

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਉਤਮ ਸਿੰਘ

(2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4575)

ਅਗਸਤ 03, 2021

[ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀਕੇਸ਼ ਰਾਏ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ: ਤਰਸ ਯੋਗ ਨਿਯੁਕਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤਰਸ ਯੋਗ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤਰਸ ਯੋਗ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਆਯੋਜਿਤ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 'ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ' ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਨ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੰਦੇ ਸਨ - ਉਸਦੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 6 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ - ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਰਤੱਵ, ਜੋ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 159 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ - ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ - ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਆਯੋਜਿਤ: 1. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੇ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 29.01.2003 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਆਧਾਰ ਅਸਥਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [350- ਬੀ-ਐੱਫ]

2. ਆਪਣੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 6 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 159 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1950 ("ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕੰਮ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ")। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਅਜੀਬ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। [ਪਾਰਸ 10-12] [351- ਏ-ਐੱਫ]

ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਉੱਤਰਾਂਚਲ ਜਲ ਸੰਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ **(2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 205: [2009] 9 ਐਸਸੀਆਰ 791 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।**

<u>ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ</u>

[2009] 9 ਐਸਸੀਆਰ 791 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪੈਰਾ 4

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2021 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4575

2018 ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ ਡੀ-264 ਵਿੱਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 10.09.2018 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਸ਼ੇਖਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਦੂਬੇ, ਕਮਲੇਂਦਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਸਿਨਹਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਐਸ ਗਾਰੀਆ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਵਿਸ਼ਵਧੀਸ਼, ਸੁਖਨੀਤ ਕੌਰ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਡਾ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

<u>ਫੈਸਲਾ</u>

ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

1. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਆਸ਼ਰਿਤਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮ, 1974 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਨਿਯਮ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਰਸ ਯੋਗ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

2. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਭਾਗ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਿਰਫ 29.01.2003 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਲੈਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ 09.03.2016 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਈ।

3. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਬਲਰਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਦੇਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਭਾਗ ਵਿਚਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 'ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਭ ਦੇਣ ਨਾਲ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤਰਸ ਯੋਗ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਾਂਚਲ ਜਲ ਸੰਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 205 ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ. ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਨਿਯਮ 2 (ਏ) (iii) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

" 2. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ-

....

(ਓ) ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਰਕਾਰ, ਜੋ-

(i) xxxxx

(ii) XXXXX

(iii) ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ;

ਵਿਆਖਿਆ- "ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਸੇਵਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ;

5. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ 3 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਭ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਜਿੱਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਿਸਨੇ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ 'ਤੇ 3 ਸਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਦਿਹਾੜੀਦਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਸੀ ਜੋ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਸੀ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੈਗੂਲਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ।

6. ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਰਨ ਸੂਚੀ ਦੇ ਨੋਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਸੰਖੇਪ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ!)। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ 'ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ' ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦਾ 2 ਜਾਂ 3 ਵਾਰ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 15.10.2015 ਨੂੰ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਪੋਲਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 26.11.2015 ਅਤੇ 03.12.2015. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰ-ਵਿਭਾਗੀ ਤਬਾਦਲੇ ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਤਬਾਦਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪਿਤਾ 2 ਸਰਕਾਰੀ ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਕ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ। ਸ਼ਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜੋ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਅਧੀਨ 8 ਘੰਟਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚੱਲਦਾ ਸੀ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਕਾਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਨੂੰ ਯੂ.ਪੀ. ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਨਾਮ ਦਯਾ ਰਾਮ ਸਰੋਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2007) 2 ਐਸਸੀਸੀ 138 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

8. ਜੇ ਅਸੀਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉੱਤਰਾਂਚਲ ਜਲ ਸੰਸਥਾਨ ਬਨਾਮ ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2009) 7 ਐਸਸੀਸੀ 205 (ਸੁਪਰਾ)1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਅਹੁਦੇ ਜਾਂ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਬੰਧਤ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੇ ਕਮਾਂਡ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 29.01.2003 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਿਆਂਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਆਧਾਰ ਅਸਥਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਤਨਖਾਹ-ਸਕੇਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

9. ਅਸੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਾਣੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਬਕਾਏ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ, ਭਾਵੇਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 'ਭਾਗ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ

[1] ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (2010) 18 ਏਡੀਜੇ 664

ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕੰਮ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ।

10. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ 13 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ 6 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕੋਲ ਨਿਯਮਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 159 ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, 1950 ("ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਚੋਣ ਕੰਮ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ")।

11. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਦਿੱਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜੀਬ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਯਮਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰ ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਤੋਂ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2 ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਬਲਰਾਮ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗੀਤਾ ਦੇਵੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੀ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਵਜੋਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੇਦਭਾਵ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀਜਨਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ।

13. ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਰਸਤਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

14. ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

15. ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਬੇਦਾਅਵਾ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

MANJEET SINGH
E. No. P/1882/2007 Advocate
Chamber No. 417 2nd Flour
Civil Courts, Rajpura
Mobile: 98726-56669